

TARTALOM

ELŐSZÓ	11
RÖVIDÍTÉSEK	13
1.BEVEZETÉS	17
1.1. A tárgyról és a módszerekről	17
1.2. A jogalanyiság fogalma	19
1.3. Az egyházak az Alaptörvényben	20
1.4. A vallási közösségek jogalanyiságának funkciói és kategóriái	21
1.5. Fogalomtisztázás	25
1.5.1. Jogi fogalmak: Egyház, vallásfelekezet, vallási közösség, egyházi jogi személy	25
1.5.2. Egyéb fogalmak: történelmi egyház, kiségyház, történelmi kiségyház, sza- badegyház, szekta, kultusz, új vallási mozgalom („NRM” – „ÜVM”)	29
1.6. Egyház mint jogalany fogalmi összetevői a magyar jogban	33
1.6.1. Vallás	34
1.6.2. Közösség	38
1.6.3. Az egyházak autonómiája, önállósága, önkormányzata, önrendelkezési joga	39
1.6.4. Az elismertség	46
1.7. Az egyházi jogi személyek jogállása	47
1.7.1. Státuszjogok az egyházügyi törvényben	47
1.7.2. Egyházi intézmények	52
1.7.3. Intézményi vallásgyakorlás	53
1.7.4. Egyházfinanszírozás	54
1.7.5. Egyházi vagyon	55
1.7.6. Adókedvezmények	56
1.7.7. Foglalkoztatási jogviszonyok	57
1.7.8. Büntetőjog, büntető eljárásjog, közrend-, közerkölcs-, közegészségvédelem	58
1.7.9. Egyebek	59
1.7.10. A sajátos egyházi jogállás jellegzetességei	60

1.8. A jogterület további jellemzői	61
1.8.1. Alapjogi jelentősége	61
1.8.2. Történetisége?	63
1.8.3. A jogalanyiség jellege, az egyházak köz-, illetve magánjogi jogalanyiséga	64
1.8.4. Az Lvt. rendszere	69
1.8.5. Az Ehtv. rendszere	70
2. HAZAI TÖRTÉNET	71
3. EURÓPAI KITEKINTÉS, ÚJABB TENDENCIÁK	82
3.1. A vallási közösségek jogalanyiségének modelljei?	82
3.2. Egyes európai államok szabályozásának rövid áttekintése	83
3.3. Közös vonások	95
3.4. Az Európai Ember Jogi Egyezmény és az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjoga	97
3.5. Az Európai Unió joga	105
3.6. Fejlődési irányok, kihívások	110
4. A HAZAI SZABÁLYOZÁS: AZ „ÁLTALÁNOS RÉSZ”	112
4.1. Bevezetés	112
4.2. Az egyházi jogalanyiség elnyerése: az egyházak nyilvántartásba vétele és elismerése az Lvt.-ben	113
4.2.1. A Lvt. szerinti egyházi nyilvántartás kérdései – nyilvánosság, használhatóság, megbízhatóság, adatvédelem, tagnyilvántartás	114
4.2.2. Alapítási feltételek	119
4.2.3. Név és névvédelem	123
4.2.4. Eljárási kérdések	126
4.3. Az egyházak elismerése és nyilvántartásba vétele az Ehtv. szerint	128
4.3.1. Az egyházként való elismerésre irányuló eljárás	129
4.3.2. Az Ehtv. szerinti nyilvántartás	131
4.3.3. Az átmeneti rendelkezések	132
4.3.4. Névvédelem az Ehtv.-ben	134
4.4. Az egyházi jogi személy típusok az Lvt.-ben	135
4.4.1. Egyház önálló képviseleti szervvel rendelkező szervezeti egységei	135

4.4.2. Egyház önálló szervezetei	137
4.4.3. Egyházak szövetségei	139
4.4.4. Elhatárolási kérdések	140
4.4.5. Az egyházi jogi személy jogképessége, cselekvőképessége, elkülönült jogalanyisága	143
4.5. Egyházi jogi személyek az Ehtv. szerint	147
4.6. Az egyházak megszűnése az Lvt.-ben	148
4.6.1. Általános kérdések	148
4.6.2. Megszűnés önkéntes elhatározásból	153
4.6.3. Törlés mint negatív jogkövetkezmény és a nem működő egyház törlése	156
4.7. Az egyházak megszűnése az Ehtv.-ben	158
5. A HAZAI SZABÁLYOZÁS: A „KÜLÖNÖS RÉSZ”	160
5.1. Bevezető megjegyzések	160
5.2. Magyar Katolikus Egyház	162
5.3. Magyarországi Református Egyház	165
5.4. Magyarországi Evangélikus Egyház	167
5.5. A keresztény ortodox egyházak	169
5.6. Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége	173
5.7. Magyarországi Baptista Egyház	176
5.8. Magyarországi Unitárius Egyház	177
5.9. Az iszlám	178
5.10. Az egyházi jogalanyiság történetisége, jogfolytonossága	179
5.11. A Lvt. és a belső egyházi szabályok összhangja	180
6. AZ EHTV. VONATKOZÓ SZABÁLYAINAK ÉRTÉKELÉSE ÉS DE LEGE FERENDA JAVASLATOK	183
FELHASZNÁLT IRODALOM	186